PADOMES LĒMUMS

(2009. gada 7. jūlijs)

par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu Polijā

(2009/589/EK)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 104. panta 6. punktu,

ņemot vērā Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Polijas izteiktos apsvērumus,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Līguma 104. pantu dalībvalstīm ir jāizvairās no pārmērīga valsts budžeta deficīta.

(2) Stabilitātes un izaugsmes pakta pamatā ir mērķis nodrošināt stabilas valdības finanses kā līdzekli, lai stiprinātu nosacījumus cenu stabilitātei un spēcīgai ilgtspējīgai izaugsmei, kas veicina nodarbinātību.

(3) Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra, ko paredz Līguma 104. pants, kuru sīkāk izskaidro Padomes Regula (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu [1], kas ir Stabilitātes un izaugsmes pakta sastāvdaļa, paredz pieņemt lēmumu par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu. Līgumam pievienotajā Protokolā par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru ir izklāstīti citi noteikumi par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu. Padomes Regulā (EK) Nr. 3605/93 [2] paredzēti sīki izstrādāti noteikumi un definīcijas minētā protokola piemērošanai.

(4) Ar Stabilitātes un izaugsmes pakta 2005. gada reformu tika meklētas iespējas uzlabot efektivitāti un ekonomisko pamatojumu, kā arī ilgstoši saglabāt valdības finanšu ilgtspējību. Tā mērķis bija nodrošināt jo īpaši to, lai ekonomiskais un budžeta stāvoklis būtu pilnībā ņemts vērā visos pārmērīga budžeta deficīta procedūras posmos. Tādējādi Stabilitātes un izaugsmes pakts kalpo par atbalstu valdības politikai, lai ātrāk atkal sasniegtu stabilu budžeta stāvokli, ņemot vērā situāciju ekonomikā.

(5) Līguma 104. panta 5. punktā noteikts, ka Komisija adresē Padomei atzinumu, ja tā uzskata, ka dalībvalstī pastāv vai var rasties pārmērīgs budžeta deficīts. Ņemot vērā savu ziņojumu saskaņā ar Līguma 104. panta 3. punktu un pamatojoties uz Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu saskaņā ar 104. panta 4. punktu, Komisija ir secinājusi, ka Polijā pastāv pārmērīgs budžeta deficīts. Tāpēc Komisija ir adresējusi Padomei šādu atzinumu par Poliju 2009. gada 24. jūnijā [3].

(6) Līguma 104. panta 6. punkts paredz, ka – pirms tā, pamatojoties uz vispārēju novērtējumu, pieņem lēmumu par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu – Padomei ir jāizskata jebkādi apsvērumi, ko var būt iesniegusi attiecīgā dalībvalsts. Polijas gadījumā šā vispārējā novērtējuma rezultātā ir izdarīti šajā lēmumā izklāstītie secinājumi.

(7) Saskaņā ar 2009. gada aprīļa Polijas iestāžu paziņojumu par pārmērīga budžeta deficītu, ko pēc tam apstiprināja *Eurostat*, vispārējās valdības deficīts Polijā sasniedza 3,9 % no IKP 2008. gadā, tādējādi pārsniedzot atsauces vērtību – 3 % no IKP. Deficīts nav bijis tuvu atsauces vērtībai 3 % no IKP, un nevar uzskatīt, ka atsauces vērtība ir pārsniegta izņēmuma kārtā Līgumā un Stabilitātes un izaugsmes paktā paredzētajā nozīmē. Tas jo īpaši nav negaidītu norišu rezultāts Līguma un Stabilitātes un izaugsmes pakta izpratnē. Lai gan 2008. gada pēdējā ceturksnī izaugsme palēninājās līdz 3,3 %, gadā un tādējādi ietekmēja ieņēmumu iekasēšanu gada pēdējā ceturksnī un vēl vairāk pasliktināja par prognozēto sliktāko budžeta rezultātu, kopumā IKP pieaugums 2008. gadā bija diezgan stabils – 4,9 %.

Tiek lēsts, ka IKP potenciālā izaugsme ir aptuveni 4 ½ % un ražošanas apjoma starpība sasniegusi 3 ½ % no potenciālā IKP, kas liecina par labvēlīgiem cikliskiem apstākļiem. Turklāt nevar uzskatīt, ka atsauces vērtība ir pārsniegta tikai uz laiku. Saskaņā ar Komisijas dienestu 2009. gada pavasara prognozi gaidāms, ka vispārējās valdības deficīts 2009. gadā būs 6,6 % no IKP un, ja politika netiks mainīta, 2010. gadā būs 7,3 %, savukārt IKP samazināsies par 1,4 % 2009. gadā un palielināsies par 0,8 % 2010. gadā. Saskaņā ar Polijas iestāžu informāciju 2009. gadā budžeta deficīts palielināsies, un 2009. gada 22. jūnijā tās paziņoja arī to, ka valdības deficīts var būtiski pārsniegt 4,6 % no IKP, proti,

[1] OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp.
[2] OV L 332, 31.12.1993., 7. lpp.
[3] Visi ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru saistītie dokumenti, kas attiecas uz Poliju, atrodami šādā tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/economy_finance/netstartsearch/pdfsearch/pdf.cfm?mode=m2

aprēķinu, kas plānots 2009. gada pavasara paziņojumā par pārmērīgu budžeta deficītu ([1]). Tādējādi līgumā paredzētais deficīta kritērijs nav izpildīts.

(8) Vispārējās valdības parāds saglabājas krietni zem atsauces vērtības – 60 % no IKP – un 2008. gadā tas bija 47,1 % no IKP. Tomēr Komisijas dienestu 2009. gada pavasara prognozē lēsts, ka sakarā ar gaidāmo lielo deficīta pieaugumu, vispārējās valdības parāds, visticamāk, 2010. gadā sasniegs gandrīz 60 %, ar pieņēmumu, ka politika paliek nemainīga.

(9) Saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumiem jāsniedz apsvērumi par sistēmiskām pensiju reformām, aicinot ieviest vairāku līmeņu sistēmu, kas ietver obligātu pilnībā finansētu pensiju līmeni. Lai gan minēto reformu īstenošana rada budžeta stāvokļa pārejošu pasliktināšanos, ilgtermiņā tas patiesi uzlabo valdības finanšu ilgtspējību. Pamatojoties uz Polijas iestāžu aplēsēm, šīs reformas neto izmaksas būs līdz 2,9 % no IKP 2008. gadā, pieaugot līdz 3,2 % no IKP 2009. gadā, kā minēts Polijas iestāžu 22. jūnija vēstulē. Atbilstoši Stabilitātes un izaugsmes paktam var ņemt vērā minēto reformu lineāri regresīvas neto izmaksas pārejas periodā un tikai gadījumos, kad deficīts saglabājas tuvu atsauces vērtībai. Tā kā 2008.–2010. gadā budžeta deficīts nav tuvu atsauces vērtībai, pensiju reformas izmaksas nevar tik ņemtas vērā.

(10) Gatavojot Padomes lēmumu par pārmērīga budžeta deficīta pastāvēšanu atbilstīgi Līguma 104. panta 6. punktam, "būtiskos faktorus" saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1467/97 2. panta 4. punktu drīkst ņemt vērā tikai tad, ja vienlaikus ir pilnībā izpildīti divi nosacījumi, proti, budžeta deficīts joprojām saglabājas tuvu atsauces vērtībai un ka atsauces vērtība tiek pārsniegta tikai uz laiku. Polijas gadījumā šie abi nosacījumi nav izpildīti. Tāpēc šā lēmuma pieņemšanas gaitā nav ņemti vērā būtiskie faktori,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

No vispārējā novērtējuma var secināt, ka Polijā pastāv pārmērīgs budžeta deficīts.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Polijas Republikai.

Briselē, 2009. gada 7. jūlijā

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
C. BILDT

([1]) Finanšu ministra *Rostowski* kunga vēstule komisāram *Almunia*.